TÜRKİYE-AB KARMA İSTİŞARE KOMİTESİ'NİN 22. TOPLANTISI

Türkiye'nin AB sürecinde beklenen tren kazası gerçekleşmedi

Bürüksel'de yapılan Türkiye-AB Karma İstişare Komitesi'nin 22. Toplantısı'na katılan TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, AB komisyon üyelerine sivil toplum kuruluşlarının katılım sürecinde fonksiyonlarını yerine getirmeleri önünde ciddi sorunlar olduğunu anlattı

Türkiye-Avrupa Birliği (AB) Karma İstişare Komitesi'nin (KİK) 22. toplantısı Brüksel'de yapıldı. AB Ekonomik ve Sosyal Komite binasında yapılan toplantıya Devlet Bakanı ve Başmüzakereci Ali Babacan, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Türkiye-AB Karma İstişare Komitesi üyeleri, Türkiye-AB Karma Parlamento Komisyonu Eşbaşkanı Prof. Dr. Aydın Dumanoğlu katıldı. TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Türkiye-Avrupa Birliği (AB) Karma İstişare Komitesi'nin (KİK) 22. toplantısında Türkiye'nin Avrupa Birliği katılım sürecinin seyri ve bu sürece sivil toplum kuruluşlarının katılımına ilişkin görüşlerini dile getirdi.

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, toplantıya katılanlara Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) hakkında bilgi verirken "Ülke içinde bir milyon 320 bin civarında her sektörde ve her ölçekte ticari işletme ticaret ve sanayi odaları sistemimizin üyesidir. Ülkenin tamamına yayılmış 364 oda ve borsamız vardır. Ayrıca, Uluslararası Ticaret Odası, Dünya Odalar Federasyonu, İslam Ticaret Odası ve Eurochambres gibi yine geniş bir uluslararası networkun de üyesiyiz" dedi.

TREN KAZASI GERÇEKLEŞMEDİ

Hisarcıklıoğlu, Türkiye'nin Avrupa Birliği katılım sürecinin Dışişleri Bakanı Abdullah Gül, Baş Müzakereci Ali Babacan ve Olli Rehn'in basiretli yönetimleri sayesinde, devam ettiğini ifade ettikten sonra, süreçte dile getirilen "tren kazası"nın gerçekleşmediğini vurguladı. "Trenin hızı yavaşladı. Ancak, yine de süreç devam ediyor. Bu, taahhütlerin yerine getirilmesi açısından çok önemli. Taahhütlerine bağlı bir Avrupa Birliği, tüm dünyada ve elbette ülkemiz insanının gözünde güvenirliğini artıracaktır" şeklinde konuşan TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, "20 Ekim 2005 tarihinde başlayan 'Tarama Süreci', 13 Ekim 2006 tarihinde tamamlandı. 'Bilim ve Araştırma' faslında müzakereler açıldı ve geçici olarak kapatıldı. Yine, 'Eğitim Kültür' ve 'İşletme Sanayi Politikası' fasıllarında Türkiye müzakere pozisyonunu hazırlayarak Avrupa Komisyonuna sundu. 'Ekonomik ve Parasal Politika', 'İstatistik' ve 'Mali kontrol' fasıllarında da müzakere pozisyonu hazırlıkları devam ediyor" ifadesini kullandı.

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, Türkiye'nin müzakere sürecinin yönetimini nasıl örgütlediğini toplantıya katılanlara aktardı. Katılım sürecinin üç sütun üzerinde örgütlendiğini söyleyen Hisarcıklıoğlu, "Birinci sütunda, Kopenhag Siyasi Kriterleri'nin uygulanması, reformların derinleştirilmesi ve rafine edilmesi konuları takip ediliyor. Bu sütundaki çalışmalar, Dışişleri Bakanı, Baş Müzakereci, Adalet Bakanı ve İçişleri Bakanlarından oluşan 'Reform İzleme Grubu' tarafından yürütülüyor. İkinci sütun, AB müktesebatının üstlenilmesi konusudur. Bu, esasen müzakere sürecinin en hacimli konularının ele alındığı bölümdür. Üçüncü sütun ise, 'Sivil Toplum Diyalogu'dur. AB

Christion Danielsson Direktör V. AB Komisyonu Genişleme Genel Müdürü, AB İlişkileri Danışmanı Bryan Cassidy, TZOB Başkanı Şemsi Bayraktar ve TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu. (Soldan Sağa)

müktesebatını üstlenmeye ilişkin ikinci sütunun nasıl örgütlendiğini kısaca sunmak istiyorum. Buradan da sivil toplumun müzakere sürecinin neresinde olduğunu daha net biçimde görmüş olacağız" dedi.

SİVİL TOPLUM KURULUŞLARI AKTİF DEĞİL

Türk tarafının müzakere heyetinin başkanı Dışişleri Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Abdullah Gül, Baş Müzakereci Devlet Bakanı Ali Babacan, müzakereleri yönlendirmek ve yürütmek İzleme ve Yönlendirme Kurulu'nda, Türkiye'nin AB Nezdindeki Daimi Temsilcisi, Başbakanlık Müsteşar Yardımcısı, Avrupa Birliği Genel Sekreteri, Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşar Yardımcısı ve Dışişleri Bakanlığı Müsteşar Yardımcılarının yer aldığını belirten Hisarcıklıoğlu, tarama sürecindeki Tarama Grupları sonrasında da Müzakere Çalışma Grupları ilgili bakanlık ve kamu kurumları temsilcilerinden oluştuğunu vurguladı. Bütün bu anlatıklarının sonucunda müzakere yapısında henüz sivil toplum kuruluşu görülmediğine dikkat çeken TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, bu yapının tümüyle kamu bürokratlarından oluştuğuna dikkat çekerek şöyle konuştu: "Ancak, müzakere sürecinin yönetimi de Avrupa Birliği tarafından tümüyle aday ülkelere bırakılmıştır. Bu konuda tüm ülkeler için geçerli bir model de geliştirilmemiştir. Sivil toplum kuruluşlarının katılım sürecindeki fonksiyonlarını yerine getirmeleri önünde çok ciddi üç sorun bulunmakta. Bunlardan ilki, katılım süreci için oluşturulmuş olan, Tarama Çalışma Grupları ile Müzakere Çalışma Gruplarında sivil toplum kuruluşlarına yer verilmemiş olmasıdır. Yine, anılan çalışma grupları aracılığıyla sağlanabilecek diyalog ve istişare ortamını oluşturacak bir Daimi İstişari Organ da henüz oluşturulmamıştır" dedi.

▲TOBB Başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu AB Komisyonu Genişlemeden Sorumlu Üyesi Olli Rehn ile görüştü.

ŞEFFAFLIK VE KATILIMCILIK İHMAL EDİLİYOR

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, ikinci ciddi problem alanının, müzakere sürecine ilişkin tutumların hazırlanmasında referans niteliğindeki dokümanlara sivil toplum kuruluşlarının ulaşamaması olduğunu ifade etti. Hisarcıklıoğlu, müzakere pozisyonunun Konsey tarafından gönderilen davet mektubu kapsamında hazırlandığını söyledi. Her iki metnin de, Avrupa Birliği'ni bu yöndeki kısıtlayıcı yaklaşımı nedeniyle, sivil toplum kuruluşlarıyla paylaşılamamakta olduğuna dikkat çeken Hisarcıklıoğlu, müzakere sürecine ilişkin sivil toplum kuruluşlarının üçüncü ciddi sorununun da "vize" konusu olduğunu belirtti. "Bizim tespitlerimize göre, şeffaflık ve katılımcılık müzakere sürecinde önemli ölçüde ihmal ediliyor. Bu yaklaşım, ileride sürecin güvenirliğini ve kamuoyu desteğini de olumsuz etkileyebilecektir" diyen TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, Avrupa Komisyonu'nun, katılım süreci için bu çok önemli iki ilkeye ilgisiz göründüğünü vurgulayarak şöyle konuştu:

"Hatta, temel dokümanların paylaşılmasına da karşı pozisyon alıyor. Bugüne kadar, Avrupa Komisyonundan sivil toplum kuruluşlarının bu yöndeki görüşünü merak eden olmadı. İlerleme raporunda bu yönde hiçbir değerlendirmeye yer verilmedi. Diğer taraftan, tarama süreci sonunda hazırlanan tarama raporlarının hükümetler tarafından sosyal taraflarla paylaşılmasına da, Avrupa Komisyonu karşı çıkıyor. Kamu kurumları, müzakere pozisyonları üzerindeki katkılarını, taslak pozisyon üzerinden yaparken, sivil toplum kuruluşları taslak pozisyon belgesini de göremiyor" dedi.

Hisarcıklıoğlu, sivil toplum kuruluşları tarafından şu sorunun daha yüksek sesle ve giderek yaygınlaşan bir hayal kırıklığıyla sorulmaya başlandığını belirtti: "Çok ciddi bir dönüşümle sonuçlanacak katılım sürecinde, hükümetlerin hazırladıkları müzakere pozisyonlarına sivil toplumun, sosyal tarafların katkı sağlanması istenmiyor mu?"

SİVİL TOPLUM KURULUŞLARI MÜZAKERE SÜRECİNE DAHİL EDİLMELİ

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Türkiye, 1999 yılı Helsinki Zirvesinde AB üyeliği için aday ülke olarak ilan edildiği katılım öncesi süreçte, Türkiye'de sivil toplum kuruluşlarının sayısında artış ve etkinliklerinde de ciddi iyileşme olduğunu ifade ederek "Politika tasarımı ve sunumda, sivil toplum kuruluşlarında önemli kapasite artışı söz konusudur. Bunda kuşkusuz, Türkiye'nin Kopenhag Siyasi Kiterleri'ni karşılama çabaları çerçevesinde örgütlenme özgürlüğü alanında kaydettiği iyileşmenin ciddi etkisi olmuştur. Bu yönde atılan adımlar, Avrupa Komisyonu tarafından büyük bir ciddiyetle ilerleme raporlarıyla izleniyor. Avrupa Komisyonu'nun bu titiz takibinden memnunuz. Ancak, bu takibin, katılım sürecine sivil toplum kuruluşlarının katılımı hususunda da devam etmesinin gerekli olduğunu düşünüyoruz" dedi.

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, konuşmasını "Türkiye Avrupa Birliği Karma İstişare Komitesi'nin katılım süreci için çok ciddi bir istişari yapı olabileceğini ifade ettik. Bu önerinin hayata geçirilmesi, Avrupa Birliği katılım sürecine geniş bir toplumsal destek tabanı sağlayacağını vurguladık. Bu görüşümüzü hâlâ muhafaza ediyoruz. Türkiye'de sivil toplum kuruluşlarının müzakere sürecine katılımı ve süreçteki rolü budur" diyerek bitirdi.

İŞ DÜNYASININ AB'DEN BEKLENTİLERİ

AB müzakerelerinin askıya alınması mutsuzluk yarattı

Türkiye-AB 22'nci Karma İstişare Komitesi (KİK) üyelerine yemek veren Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, burada yaptığı konuşmada, iş dünyası olarak AB'den beklentilerini anlattı

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, AB üyelik yolunda aşılan her engelin ardından Türkiye'de "Acaba yeni engel çıkacak mı" diye sorulduğunu belirterek, bunun aşılması gerektiğini söyledi.

Türkiye-AB 22'nci Karma İstişare Komitesi (KİK) üyelerine yemek veren TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, burada yaptığı konuşmada, iş dünyası olarak AB'den beklentilerini anlattı. KİK üyelerine verdiği yemekte TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, ihracatının yaklaşık yüzde 60'ını AB'ye gerçekleştiren Türkiye'nin aynı zamanda Avrupa'da satılan her iki televizyondan ve üç beyaz eşyadan birinin üretimine evsahipliği yaptığını anlattı. Hisarcıklıoğlu, ekonomik ilişkilerin bu kadar hızlı geliştiği bir dönemde sekiz fasılda müzakerelerin askıya alınmasının Türk Halkı'nda mutsuzluk yarattığını belirtti.

Kıbrıs'la ilgili hem AB'nin hem de Türkiye'nin taahhütleri bulunmasına rağmen tek yanlı olarak Türkiye'nin cezalandırılmasının kabul edilemeyeceğini dile getiren Hisarcıklıoğlu, "Fasıllar ister açılsın ister açılmasın Türkiye, öncelikle kendi halkı için reformları gerçekleştirmeye devam edecektir" dedi.

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, "Haritaya iyi bakılması halinde AB'de enerji arzı güvenliği açısından Türkiye'nin vazgeçilmezliğinin anlaşılacağını" belirterek dünyadaki fosil yakıtların yüzde 86'sının Türkiye'nin yakın coğrafyasında bulunmasına dikkati çekti.

TÜRKİYE'NİN AB ÜYELİĞİ ÖNEMSENİYOR

Cidde Ekonomik Forumu'nda görüştüğü tüm işadamlarının neredeyse ortak sorusunun, Türkiye'nin AB sürecine devam edip etmeyeceği ve AB'nin Türkiye'yi kabul edip etmeyeceği olduğunu aktaran Hisarcıklıoğlu, "Bana, 'Biz Türkiye'nin AB üyeliğini çok önemsiyoruz. Bizim AB'ye girme gibi bir düşüncemiz yok, ama sizin girmenizi en çok biz destekliyoruz' diyorlar" şeklinde konuştu.

Türkiye'nin müzakere sürecinin "diplomatlar arasında olmaması gerektiğini" vurgulayan TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, müzakere edilecek konuların büyük çoğunlukla ekonomiyi ve iş dünyasını ilgilendirdiğine işaret ederek, karar alma mekanizmasında olma isteklerini dile getirdi.

Ağırlıklı olarak vize kolaylığı ve müzakere sürecinin ele alındığı Türkiye-AB 22'inci KİK toplantısının ardından ortak deklarasyon yayınlandı.

Bu arada, Brüksel'de temaslarda bulunan TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, AB Komisyonu'nun genişlemeden sorumlu Üyesi Olli Rehn ve Almanya'nın AB Daimi Temsilcisi Wilhelm Schönfelder ile ayrı ayrı görüştü.

